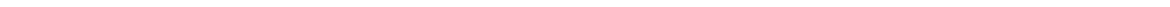

ALGORYTMY GENETYCZNE

1. Algorytmy genetyczne z wykorzystaniem pakietu FT3PAK.

Algorytmy genetyczne poszukują rozwiązania w ustalonym obszarze zmienności parametrów. Rozwiązywanie zadań optymalizacji metodą algorytmów genetycznych odbywa się zgodnie z poniższym algorytmem [1], [2],[3].

ETAP I zdefiniowanie zadania

Krok 1

Zdefiniowanie funkcji celu.

Krok 2

Zdefiniowanie parametrów (fenotypów) i ich ograniczeń.

Krok 3

Zdefiniowanie wielkości populacji, parametrów operatorów genetycznych, metody selekcji, strategii elitarniej i ilości generacji.

Krok 4

Konwersja fenotypów na genotypy przy pomocy operatora kodowania. Kodowanie parametrów w postaci chromosomu wymaga ustalenia zakresu zmian parametru i jego rozdzielczości w celu określenia długości ciągu binarnego. Zdefiniowane genotypy są formowane w łańcuchach chromosomu, z których powstaje populacja.

ETAP II rozwiązanie zadania

Krok 5

Iteracyjne wykonywanie generacji pokoleń z zastosowaniem operatorów genetycznych, których ideę działania przedstawiono poniżej.

Selekcja

Metoda ruletki wybiera rodziców losowo proporcjonalnie do wartości funkcji przystosowania. Metoda ta powoduje szybką eliminację osobników słabych.

Metoda turniejowa dzieli osobniki na podgrupy, a następnie wybiera z nich najlepiej przystosowanych.

Metoda rankingowa szereguje osobniki według funkcji przystosowania przypisując im kolejne wartości, a następnie na podstawie zdefiniowanej funkcji wybiera odpowiednią liczbę kopii danego osobnika.

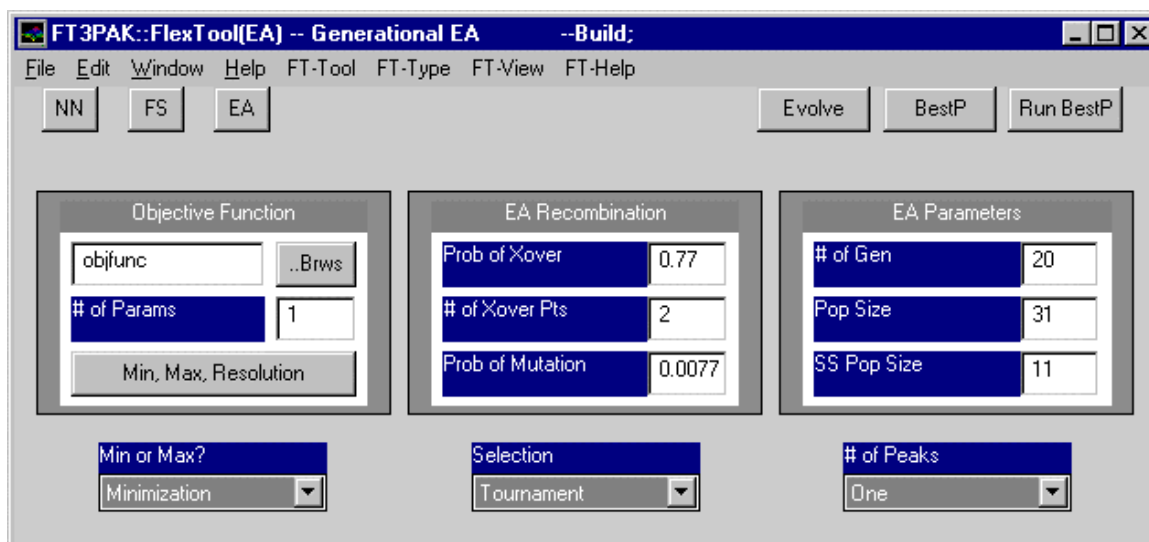
Operatory genetyczne

Operacja krzyżowania polega na wylosowaniu punktu krzyżowania (lub kilku punktów w przypadku krzyżowania wielopunktowego) i dokonaniu zamiany odpowiednich fragmentów chromosomu.

Operacja mutacji polega na wymianie elementu chromosomu w losowo wybranym punkcie.

Strategia elitarna ma na celu ochronę najlepiej przystosowanych osobników w kolejnych generacjach - nie podlegają oni zmianom przy przejściu do kolejnej generacji.

Pakiet FT3PAK należy uruchomić poleceniem *ft3pak*, a następnie wybrać moduł algorytmów ewolucyjnych EA. Postać okna pakietu przedstawia poniższy rysunek.

Zdefiniowanie zadania, którego rozwiązania będziemy poszukiwać metodą algorytmów genetycznych sprowadza się do określenia następujących parametrów:

- nazwa skryptu MATLAB-a z funkcją celu, ...Browse
- liczba parametrów, # of Params
- zakresy i rozdzielczość parametrów, Min, Max, Resolution
- typ kryterium
  - ♦ minimum, Minimization
  - ♦ maksimum, Maximization
- parametry rekombinacji
  - ♦ prawdopodobieństwo krzyżowania, Prob of Xover
  - ♦ liczba punktów krzyżowania, # of Xover Pts
  - ♦ prawdopodobieństwo mutacji, Prob of Mutation
- rodzaj selekcji
  - ♦ koło ruletki, Roulette Wheel
  - ♦ turniejowa, Tournament
  - ♦ rankingowa, Ranking
- parametry algorytmu
  - ♦ ilość generacji, # of Gen
  - ♦ rozmiar populacji, Pop Size
  - ♦ rozmiar populacji elitarniej, SS Pop Size
- ilość rozwiązań # of Peaks

Wybranie opcji Min, Max, Resolution powoduje przełączenie pakietu do MATLAB Command Window. Należy wówczas podać kolejno wartość lub transponowany wektor wartości (liczba parametrów) maksymalnych, minimalnych i rozdzielczości.

W menu FT-Tool dostępne są opcje umożliwiające zapis (Save) i odczyt (Load) zdefiniowanych parametrów zadania i algorytmu. Dane te są zapisywane do plików typu mat. Ważna jest kolejność w jakiej się zapisuje i odczytuje. Zaleca się używanie nazw plików identyfikujących jednoznacznie, czy są to parametry funkcji czy algorytmu.

Wywołanie obliczeń z linii poleceń MATLAB-a:

```
[Jmax,Jmin,Javg,bestPI,PI]=ftgasys('fun_par',  
                                'ga_par',  
                                0,  
                                'funkcja')
```

gdzie:

fun_par	mat plik z parametrami funkcji
ga_par	mat plik z parametrami algorytmu
funkcja	skrypt MATLAB-a z funkcja celu
Jmax	największe wartości funkcji przystosowania
Jmin	najmniejsze wartości funkcji przystosowania
Javg	średnie wartości przystosowania
BestPI	rozwiązanie
PI	Wartość funkcji przystosowania dla ostatniej generacji

Przykładowa postać skryptu MATLAB-a

```
function PI=DeJongaF1(x)  
PI=x(1)^2+x(2)^2+x(3)^2;
```

2. Zadania do rozwiązania

Zad. 1.

Znajdź wartość minimalną funkcji De Jonga F1 postaci:

$$Q = \sum_{i=1}^3 x_i^2 \quad -5,12 \leq x_i \leq 5,12 \quad \text{dla } i = 1,2,3$$

Zad. 2.

Znajdź wartość minimalną funkcji De Jonga F2 postaci:

$$Q = 100(x_1^2 - x_2)^2 + (1 - x_1)^2 \quad -2,048 \leq x_i \leq 2,048 \quad \text{dla } i = 1,2,3$$

Zad. 3.

Znajdź wartość minimalną funkcji grzbietu wielbłąda sześciogarnego postaci:

$$Q = \left(4 - 2,1x_1^2 + \frac{x_1^4}{3}\right)x_1^2 + x_1x_2 + (-4 + 4x_2^2)x_2^2 \quad -3 \leq x_1 \leq 3 \quad \text{ i } -2 \leq x_2 \leq 2$$

Sprawdzić czy istnieje rozwiązanie globalne w dwóch punktach.

Zad. 4.

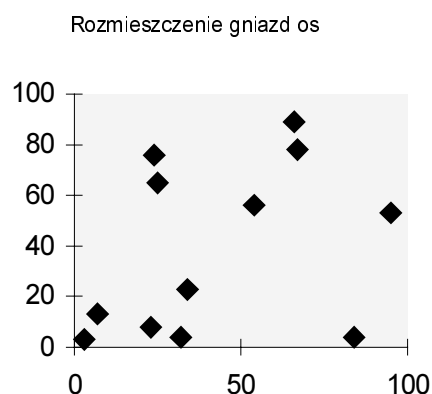
Znaleźć maksimum funkcji

$$F = \left[e^{\frac{0.1x}{\pi}} \cdot |\sin(4x)| \right] \cdot \left[e^{\frac{0.1y}{\pi}} \cdot |\sin(3y)| \right], \text{ gdzie } x \in \langle 0, \pi \rangle, y \in \langle 0, \pi \rangle$$

Zad. 5. "Wybijanie os".

Zadanie polega na rozmieszczeniu 3 pojemników ze środkiem owadobójczym pośród 12 gniazd os na obszarze kwadratu o boku 100, tak aby wytępić maksymalną ilość os. Poniżej przedstawiono rozmieszczenie gniazd os i ich liczebność. Każde gniazdo os posiada określone położenie za pomocą współrzędnych (Wx_i , Wy_i) i liczbę os określoną przez wartość W_i . Każdy pojemnik posiada swoje współrzędne rozmieszczenia (Cx_i , Cy_i).

Liczba Os W_i	Położenie gniazd	
	Wx_i	Wy_i
100	25	65
200	23	8
327	7	13
440	95	53
450	3	3
639	54	56
650	67	78
678	32	4
750	24	76
801	66	89
945	84	4
967	34	23

$$F = 100 \cdot \frac{\sum_{i=1}^{12} K_i}{\sum_{i=1}^{12} W_i}$$

gdzie :

$$K_i = \begin{cases} k_1 + k_2 + k_3, & \text{jeżeli } k_1 + k_2 + k_3 < W_i \\ W_i, & \text{w przeciwnym przypadku} \end{cases} \quad i=1,2,\dots,12$$

k_j - liczba os wytępionych za pomocą pojemnika $j=1,2,3$ jest zdefiniowana następująco :

$$k_j = \frac{W_i \cdot 141.42}{20 \cdot \sqrt{(Wx_i - Cx_j)^2 + (Wy_i - Cy_j)^2} + 0.0001}$$

Zmienne :

współrzędne pojemników : $Cx_1, Cy_1; Cx_2, Cy_2; Cx_3, Cy_3$.

Zaobserwować rezultaty dla jednego, dwóch i trzech pojemników oraz wpływ parametrów genetycznych na rozwiązanie.

3. Sposób rozwiązania zadań

1. Przed przystąpieniem do ćwiczeń dla zadań 1 ÷ 4 znaleźć rozwiązania analitycznie i z wykorzystaniem przybornika MATLAB-a *Optimization Toolbox* w celu późniejszego porównania wyników.
2. Narysować wykres funkcji celu.
3. Zdefiniować skrypt MATLAB-a.
4. Zdefiniować parametry algorytmu.
5. Określić wpływ metody selekcji i parametrów rekombinacji oraz rozmiaru populacji, ilości generacji, wielkości populacji elitarniej na rozwiązanie zadania.

4. Literatura

- [1] David E. Goldberg, *Algorytmy genetyczne i ich zastosowania*, WNT, W-wa 1995.
- [2] Zbigniew Michalewicz, *Algorytmy genetyczne + struktury danych = programy ewolucyjne*, WNT, W-wa 1996.